

ASIGURĂRI ÎN MOLDOVA BILANȚUL PRELIMINAR AL ANULUI 2005

Anul 2005 este marcat de schimbări structurale esențiale, dar cu creșteri mai puțin spectaculoase în cifre absolute.

Printre principalele evenimente ale acestui an putem enumera:

1. Schimbări pe piața asigurătorilor „Carte Verde”

Dacă până la sfârșitul anului 2004 au activat pe piața asigurărilor 9 asigurători de răspundere civilă auto „Carte Verde”, apoi numărul lor s-a redus la 5 de la începutul acestui an: „EDICT” SRL, „MOLDASIG” SRL, „CARAT” S.A., „QBE ASITO” S.A., „MOLDOVA-ASTROVAZ” SRL. Alte societăți de asigurare care vând certificate de asigurare „Carte Verde” o fac în calitate de intermediari la aceleași prețuri ca și societățile produsele cărora le distribuie.

2. Schimbări de lider pe piața asigurărilor, pentru prima dată în ultimii 15 ani

Conform informației furnizate de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor și a Fondurilor Nestatale de Pensii, lider pe 9 luni ale anului 2005 după volumul primelor de asigurare subscrise este Societatea de asigurări „MOLDASIG” cu încasări de 74,64 mln lei (în creștere cu 16% față de încasările de 64,35 mln lei din perioada similară a anului 2004), iar poziția 2 și 3 sunt ocupate de societățile QBE Asito cu 69,6 mln lei (în descreștere cu 3,7% față de încasările de 72,28 mln lei din perioada similară a anului 2004) și DONARIS GROUP S.A. cu încasări de 21,66 mln lei (în creștere cu 13,05% față de volumul de încasări de 19,16 mln lei din aceeași perioadă a anului trecut).

3. Creștere simbolică a încasărilor și reducerea numărului societăților de asigurare

S-a redus numărul operatorilor pe piața asigurărilor la 32 în acest an, de la 41 câți erau în primele nouă luni ale anului 2004, în condițiile în care încasările pentru aceeași perioadă au crescut cu 10,46%. Mărirea cu 10,46% (315 mln lei în 2005 față de 285 mln în 2004, perioadă de 9 luni) a încasărilor în lei semnifică de fapt o creștere reală de circa 5%, dacă luăm în considerație rata inflației pentru primele 9 luni ale acestui an. Modest, dar în creștere.

4. Vid legislativ cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto

Cadrul normativ al asigurărilor din Moldova a fost readus în poziția de acum 12 ani prin hotărârea-surpriză a Curții Constituționale, când aceasta a emis Hotărârea nr.18 din 6 octombrie 2005 privind declararea neconstituționalității Anexei nr.1”Condițiile asigurării obligatorii de răspundere civilă a deținătorilor de autovehicule și vehicule electrice urbane” la Hotărârea Guvernului nr.956 din 28.12.1994 “Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă a deținătorilor de autovehicule și vehicule electrice urbane”.

Asigurătorii au rămas fără reguli de joc cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto.

5. Pași dinamici spre „democratizarea” pieței și creșterea gradului de transparență.

Printre pașii reali luați în direcția democratizării pieței asigurărilor putem enumera:

- implicarea directă a reprezentanților societăților de asigurări și a societății civile (Asociației pentru Protecția Drepturilor Asiguraților) în elaborarea proiectelor legislației din asigurări: legii cu privire la asigurări și legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto;
- Publicarea în premieră pe web (www.issa.md) de către Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor și a Fondurilor Nestatale de Pensii a informației sintetice cu privire la societățile de asigurare, incluzând date statistice, adrese, informații cu privire la licențe și manageri.

La ce ne așteptăm în anul care vine:

1. Intrarea unor noi societăți străine de asigurări și brokeraj.

Succesul este contagios: succesul înregistrat în Moldova de societatea de asigurări de viață GRAWE (Austria) cu încasări de 5,5 mln lei în decursul primelor 9 luni ale acestui an (record de creștere pentru piața locală: cu 414,3% față de aceeași perioadă a anului trecut) și a brokerului Eurolife (Austria) deja atrag atenția altor societăți străine de profil.

2. Noi legi în așteptare: legea cu privire la asigurări și legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto.

Credem că amânarea aprobării acestor acte de bază pentru asigurări nu mai este posibilă. Cadrul legislativ în asigurări este deficitar (lipsește regulile de joc pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto), iar legea în vigoare cu privire la asigurări este depășită în timp, fiind aprobată tocmai în 1993 cu mici modificări ulterioare.

3. Descreșteri pe segmentul de asigurări internaționale „Carte Verde”

Anul 2006 va fi un an mai greu pentru transportatorii moldoveni care lucrează preponderent pentru clienți europeni pe rutele din interiorul UE.

Noile reglementări europene obligă transportatorii străini care circulă în interiorul Uniunii Europene ca fiecare a patra cursă efectuată să fie spre țara de origine. Astfel, mulți transportatori străini care circulau cu numere moldovenești (sub „drapelul” nostru) vor fi nevoiți să se mute înapoi în UE. În consecință, asigurătorii și brokerii moldoveni vor simți o reducere simțitoare a cererii pentru asigurarea „Carte Verde”.

4. Creșteri pe segmentul de asigurări de obiecte creditate

Odată cu dezvoltarea creditelor ipotecare și a volumului operațiunilor de leasing va crește cererea pentru asigurări de autovehicule și imobile.

Tendința de reînnoire a parcului de mașini duce implicit la creșterea interesului de asigurare și a valorilor asigurate.

5. Majorarea prețului și implicit a volumului primelor de asigurare pentru asigurarea de răspundere civilă auto.

Tarifele pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto sunt subestimate în prezent, răspunderea asigurătorilor fiind foarte mare în comparație cu prețul plătit de asigurați pentru protecție. Până în prezent asistăm în Moldova la un fenomen atipic pentru practica asigurărilor.

În legătură cu interesul posesorilor de autovehicule există 2 feluri de asigurări:

- Asigurare pentru daună proprie la autovehicul (CASCO)
- Asigurare de răspundere civilă auto (obligatorie)

Dacă vehiculul unei persoane asigurate CASCO este prejudiciat de o altă persoană care deține certificat de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto atunci, în mod normal, se procedează astfel:

asigurătorul CASCO compensează pagubele suferite de asiguratul său (victima) și apoi merge în regres față de persoana vinovată, urmând ca despăgubirea de asigurare să fie plătită efectiv de asigurătorul de răspundere civilă auto.

Totul decurge logic și legic (în conformitate cu legislația în vigoare), dar nu este echitabil:

- cel care compensează în final paguba este asigurătorul de răspundere civilă auto, care încasează prime de asigurare disproporțional mai mici față de răspunderea sa, în comparație cu asigurătorul de asigurare CASCO. Pentru comparație: o primă anuală pentru asigurarea de răspundere civilă auto este de la 10 la 200 de euro, pe când prima de asigurare CASCO rareori când coboară sub 150 de euro, dar poate depăși uneori chiar suma de 5000 de euro pentru un an de asigurare. În această ipostază asigurătorul CASCO joacă mai degrabă un rol de creditor scump, decât de asigurător.

Ajustarea primelor la asigurarea de răspundere civilă auto este inevitabilă, or indicatorii temporari pozitivi pentru acest produs pe piață (rata medie a daunei sub 40%) reflectă mai degrabă calitatea proastă a serviciului, decât caracteristica unui business profitabil.

Experiențe amare similare au suferit la timpul lor asigurătorii suedezi, care în lupta lor pentru client au ajuns să scadă atât de mult nivelul primelor de asigurări încât unul câte unul ieșeau din acest segment de business datorită neprofitabilității (raportul plăți/încasări era peste 100%!).

În anul care vine le dorim tuturor operatorilor profesioniști a pieței asigurărilor mult succes:

- Societăților de asigurare: să-și mărească volumele de vânzări cel puțin cu 30% (pentru a se asemena cu dinamica piețelor vecine);
- Brokerilor de asigurare: să-și ridice cota de participare în vânzările asigurătorilor măcar până la nivelul de 20%;
- Inspectoratului de Supraveghere a Asigurărilor: să-și vadă în sfârșit aprobate proiectele de legi cu privire la asigurări;
- Asociației pentru Protecției Drepturilor Asiguraților: să aibă cât mai puține plângeri din partea consumatorilor de asigurări și cât mai multe mulțumiri pentru dosarele soluționate pozitiv.